Sayı: 61

Amcabey

— Vah biçare vah... Bu hale nasıl düştün?.. Çocuklarına kundura mı aldın?.. Bir gece içkili gazinoda mı eğlendin?.. Bir apartmana hava parası mı verdin?.. Yoksa ar-

NE DİYORLAR ?

Vatmanın göynünü ettik diye dilbaz dediler,
Yükselir, arka sahanlıkta, bin âvaz dediler!

Nâra atmak, sızıvermek midir eğlence asıl?
Bir (blöf) ten kazanır (rest) i kumarbaz dediler!

İncesaz istedi tam vakti kerahette kimi,
Kimi dansetmeliyiz çalmalı caz... caz.. dediler!

Söyle yüzbinleri bir partide vurmuş olana;
Aferin doğrusu bak, hem de ne kurnaz dediler!

İşte günden güne yükselmede her şeyde fiat
Bin dolap döndürene usta sihirbaz dediler!

Localar bahsini açmak dilesem her ne zaman;
Amanın sırrımı söyler koca haylâz dediler!

Nerde (Vuslat) taki eşsiz (ses) i Yahya Kemalin?
(Eski mektub) una ilham ediyor naz dediler.

(Çınaraltı) nda yazıp dursa da nazmen makale
Etme Mithat Cemal üstâdımı ikaz dediler!

Hüseyin Cahit'e anlatma sakın sulhü filân,
Harbi baş tacı eder, bunlara kanmaz dediler!

(Tan) da bir (Sertel) linin tan tan ederken kalemi
Zekeriyya iline esmede poyraz dediler!

(Fâzıl) âlim (Necip) üstad bakınır (Çerçeve) den
Şaheser (miir) ini gördükçe miirbaz dediler!

Turan Aziz denilen usta açıkgöz türedi
Bakla ıslat nadığından ona gammaz dediler!

Amcabey, tad aradık duyduğumuz her acıda,
O zamandan beridir bizlere tınmaz dediler.

AMCABEY

Beyoğlu, Yavuz Sezen'e:

A. — Gönderdiğiniz mektubun bizden ziyade, adı geçen Belediye reisine ait olduğunu görerek kendisine göndermeyi düşündük!..

Mersin, Ferhan Taşova'ya:

A. — Şeker bayramı -ki oruçtan kurtuluş günüdür - aslında bir gündür. Fakat sonradan gelen imamlar buna iki gün daha eklemişler. Sebebini bilmiyorum. Fakat bu günkü fiyatına göre, şekerin şerefine her gün bayram yapılsa yeridir!..

Kurban bayramının dört gün oluşu da Mekkede her sene yapılan Hacc törenile ilgilidir. Yani birinci gün kurban kesmiye, diğer üç gün de «arafat» a şeytan taşlamıya vesaireye hasredildiği için dört gün kurban bayramı yapılır.

Mamafi, bir kilo etin 230 kuruşa çıktığı devirde kesecek kurbanı olan adamın dört gün değil, yüz dört gün bayram yapmak hakkıdır sanırım!

Büyükdere, Naim Durma'a:

— Yeni icat edilen pervanesiz uçak haya ile işliyormuş, Gerçek mi?..

A. — Tabiî gerçek!.. İşini bilen bazı kimseler bile hava ile pekâlâ geçinip dururken bir uçağın hava ile işlemesi haydi haydi...

Okuyucu istekleri:

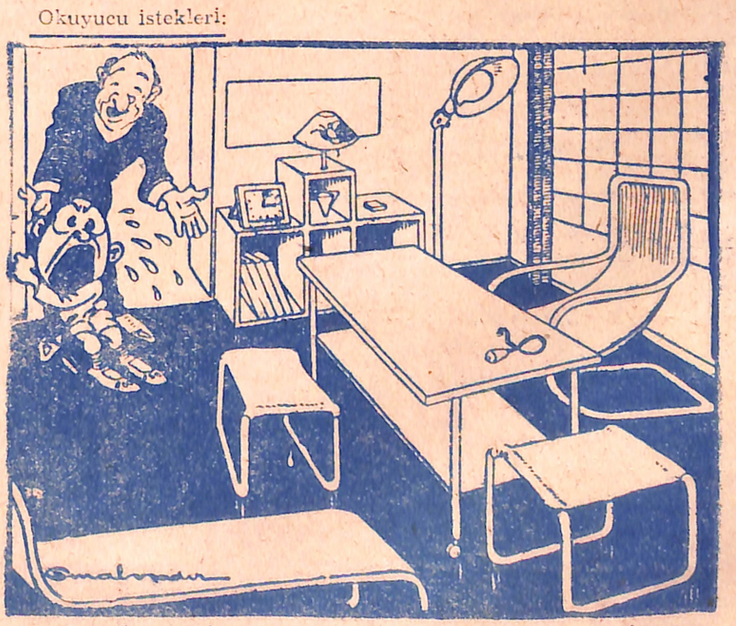

Cocuk — Girmeeeeem.. Cerrah odasına ben girmem... Baba — Korkma evlâdım, korkma!.. Burası cerrah odası değil; kübik döşemeli misafir odası!..

(İstiyen: Samsun, Şahabettin Eren)

29 Sonkânun 1944

İDARE YERİ :
Gağaloğlu, Halkevi sokağı
CUMHURİYET Matbaası

Posta kutusu: İst. 555
Telefon : 24290

AMCABEY

CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR
SİYASÎ MİZAH MECMUASI .
Müessisi :
CEMAL NADIR GÜLER

Cilt: 3 – Sayı: 61

FİATI, HER YERDE
10
KURUŞTUR.

ABONE ŞARTLARI:
YURT İÇİ : Bir seneliği 500 Kş. Altı aylığı 250 »
YURT DIŞI : Bir sencliği 900 Kş. Altı aylığı 500 »

Dev Aynası

Katmerli vergi !..

Bekârlık vergisinin yakında çıkacağı hakkındaki haberler tazelendi. Bir kısım bekârlar vardır ki onlara her türlü vergi meheldir!.. Ne asrî hayattan, ne aileden, ne de muaşeretten anlarlar. Sadece kendi nefislerini ve günlük arzularını düşünürler. Hiç bir şeylerile hiç bir mahlûka bağlı değillerdir. Her akşam başka bir âlemde yaşarlar.

Bir kısım bekârlar da vardır ki, esasen kendiliklerinden vergi vermektedirler. Evlilik yüzünden eskimeye yüz tutmuş karı kocalık duyguları «aile dostu» denilen bu cins bekârar sayesinde tazelenir. Bir balo gecesinde veya bir çay ziyafetinde takdim edilen bu kabil girgin gençlerin pek kısa zamanda karı koca arasından ayrılamaz bir üçüncü aile rüknü haline geldiği görülür!.. Ailenin her ihtiyacına iştirak eden ve iştirakini gayet kapalı bir tarzda tamamlıyan bu nevi bekârların bir çok çiftleri mesut ettikleri muhakkaktır!..

Evlilik hayatının binbir meşgalesi arasında karısının isim gününü unutan kocaya onlar o mes'ut yıldönümünü hatırlatırlar!.. Hayatın yeknasaklığından bunalan asrî kadının günlerini onlar ferahlatırlar!.. Ve zevcin kıymetlerini onlar kadar alenen metheden, karısının kocasına ve kocasının karısına lâyık olduklarını onlar derecesinde takdir eyliyen yoktur!..

Kocasının maddî ihtiyaçlarını senetsiz, sepetsiz ve iki kere söyletmeden onlar gibi karşılayan yoktur!.. Koca işine gücüne gittiği zamanlar, kadının evde, yalnız, âsabının bozulmamasını onlar temin ederler!.. İcabında kadın sokağa, eşe dosta ve sinemalara onlar götürürler. Koca, karısının iffetinden şüphelendiği vakitler onlara derdini döker!.. Ve onlar kadının ismeti hakkında kocaya teminat vererek aile saadetinin devamını sağlarlar!.. Kadın başkalarına cilvelendiği vakitler, onlar kocadan ziyade koca olarak ailenin hakikî jandarması kesilirler!.. Bu suretlede namus ve iffet kurtulmuş olur.

İşte şu asrî hayatımızda bazı ailelerin koca derecesinde kuvvetli dayanaklarından olan bu gibi feragatli bekârlar için Bekârlık vergisi katmerli bir vergi olacaktır. Fakat yalnız şahsî keyifleri için yaşıyan ve modern cemiyet hayatı namına hiç bir fedakârlığa razı olmıyan egoist bekârlara meheldir...

AMCABEY

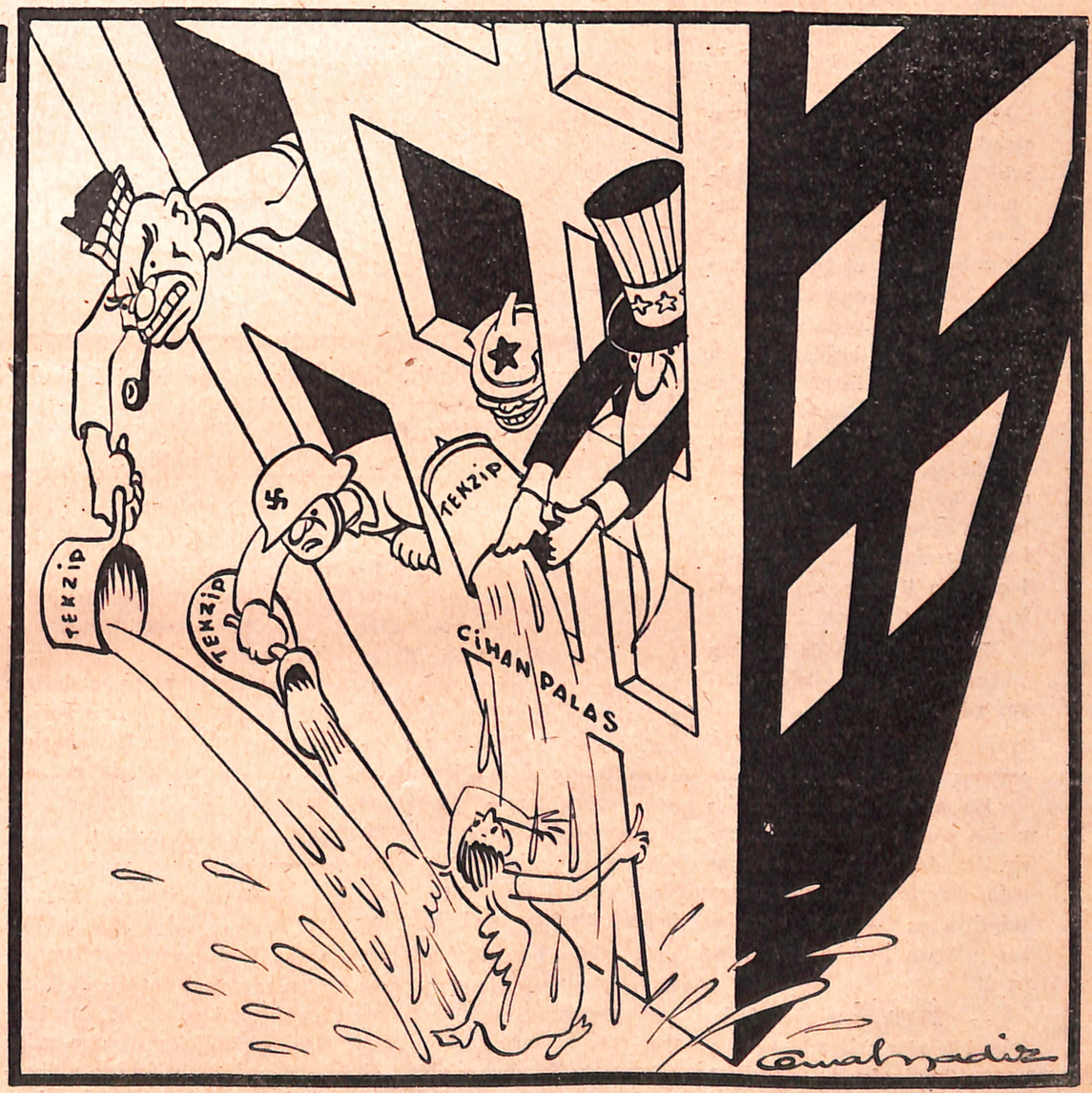

[Sulh şayialarının yalanlanması münasebetile]

Sulh — Bundan istiskal çıkar baylar!..

ANKARADAN

Kalburüstü !

Ulus arkadaşımızın muharrirlerinden iki zat «Kalburüstü» adile şehrimizde bir mecmua çıkarmıya hazırlanıyorlar. Belki bu yazılarımız Amcabey sütunlarında intişar ettiği gün bu Kalburüstü mecmuası da ortaya çıkmış bulunacaktır. Bu mecmua yurdumuzda çıkan en değerli yazıları toplıyarak on beş günde bir halkımıza bir arada sunacaktır. Değerli olduktan sonra siyasî olmuş, edebî olmuş, hattâ mizahî olmuş ayırt etmiyor. Kalburdan geçiriyor da kalbur üstünde kalanları bir arada gösteriyor. Şu kalbur ne tuhaf nesnedir!.. Kömür elersen tozu düşer ellemesi kalır, üstündeki makbuldür.. Pirinç, buğday elersen bu sefer kalbur üstünde taşlar veçiviler kalır altındaki makbuldür. Demek ki iş kalburuna, deliklerine, ve elenen maddenin cinslerine göre değişiyor. Yazıları da kalburdan geçirmiye kalkınca muhakkak ki 36 punto başlıklarla 48, 96 punto manşetler kalburun üstünde kalır!.

Hele bir çıksın da bakalım kalburun üstünde kimler kalıyor görelim!

851 !

Bu rakkam Ankaramızın denizden olan yüksekliğini gösterir. Havadan ve soğuktan bahsedilince derhal şu konuşmalara rasgeliyoruz: — Vay efendim, hoş geldiniz. İstanbulda havalar nasıl!

— Günlük, güneşlik. Paltolar bile ağır geliyor!..

— Tabiî efendim, Ankara İstanbuldan yüksektir.

Düz gibi görünen Ankaramızın İstanbuldan yüksekliği 851 metre fazla olduğunu az görenler şu kış kıyamette bir de kaleye çıkmıyorlar mı?

Lâkin o mübarek kalede de neler yok; asfalt cedde mi istersiniz, iki tarafı ağaçlı yollar mı?.. Yüzlerce ayak düz merdivenler Otomobil yolları mı?.. Bir sıra inci gerdanlık gibi dizilmiş elektrik lâmbaları mı?.. Neler neler.

Şurayı bu günlerde bir de ben seyredeyim dedim. Belediyemizin yaptığı ve ıslah ettiği yerleri gözümle göreyim diye verdim tabana kuvveti!.. Burası barometreye benziyor. Civa gibi yavaş yavaş yükseliyor. Cıva sıfırdan aşağı indikçe insanı titretir.. Burası yükseldikçe!.. Derken efendim, tam tepeye varınca insanın ağzından gayriihtiyarî: «Yüksel ki yerin bu yer değildir...» sözleri dökülüyor. Artık bundan ötesi tayyare!.. Eğer burada şehrin her tarafını gören bir noktasında bir gazino olsa, camlarından ve camlı taraçasından şehrin tamaşasına doyum olmıyacak. Belediye reisimizi bir yerde görsem ilk söyliyeceğim şey bu olacak. Hani öyle bir gazino kurulursa, hele yazın, bu tepeye gösterilecek rağbet, gar taraflarına ve çifliğe gösterilen rağbetten çok fazla olur.

Yusuf Ziya ile Orhan Seyfinin arkadaşlıklarına ve kafadarlıklarına pek benzettiğim bu iki kafadar zat bir gün Bahrisefit otelinin kıraathanesinde (o zaman bu kıraathane bir çok gazetecilerin toplandığı bir yerdi) yüksek sesle kavga eder gibi konuşuyorlardı:

— Sen zaten malûmsun!..

— Ağzını topla! Sensin malûm.

Görüyorsunuz ya, o devirde malûm olmaktan herkes korkuyor ve çekiniyordu. Halbuki şimdi: Malûm olmak için veriyorlar.

Bir mukayese !

Dört gün evvel güneşli güzel bir havanın ılıkça bir tatlılığı vardı. Beşle yedi arası Anafartalar caddesi trotuvarları kalabalık bir akın halinde idi. İstanbuldan, muhetilf şehirlerden gelen âşinalar birbirlerine hararetli selâmlar vererek duruşmalara başlıyorlardı.

Bir arkadaş şöyle bir mukayese yaptı:

— Burası tıpkı Beyoğlunun iftaraflı caddelerine benziyor. Orası da böyle tıklık tıklım dolar. Bir diğeri cevap verdi:

— Orada gezilecek yer çok az. Galatasaraydan Taksime kadar. Halbuki burada Ulus meydanından tâ Saman pazarına kadar olan uzun mesafeyi bir düşün. Yürümekle bitmez. Yarı yolda vazgeçer dönersin. Görmüyor musun, yalnız bu mesafe için müstakil otobüsler işliyor. Demek ki yolun uzunluğu bunu da gösterir.

— Bana kalrsa, dedim, ikisi de güzel. Biri kısalığiyle güzel, diğeri uzunluğiyle güzel.

Tam bu sırada İstanbulda gördüğümüz Cüce Simon gibi bir cüce çıkmaz mı karşımıza!.. Temiz giyinmiş oldukça da şirin.

— İşte, diye haykırdım, kısa boylu amma güzel!..

Ötekine de bir misal düşündüm ama Uzun Ömeri nerede bulayım?.. İzmir Fuarında Kültürpark teşhir paviyonlarının birinde elini sıktığım zaman o uzunluğuna hayran hayran bakakalmıştım. Mübareğin boyu bosu herşeyi gibi parmakları da uzundu. Yalnız ne gariptir ki dili uzun değildi!.. Yanına yüzlerce seyirci girip çıkıyor da onun dili tutulmuş gibi bir duruşu vardı ve bu halile daha çok sevimli oluyordu. Bunu düşününce ben de sözümü oracıkta yutuvermiştim!

Ankaralı amca

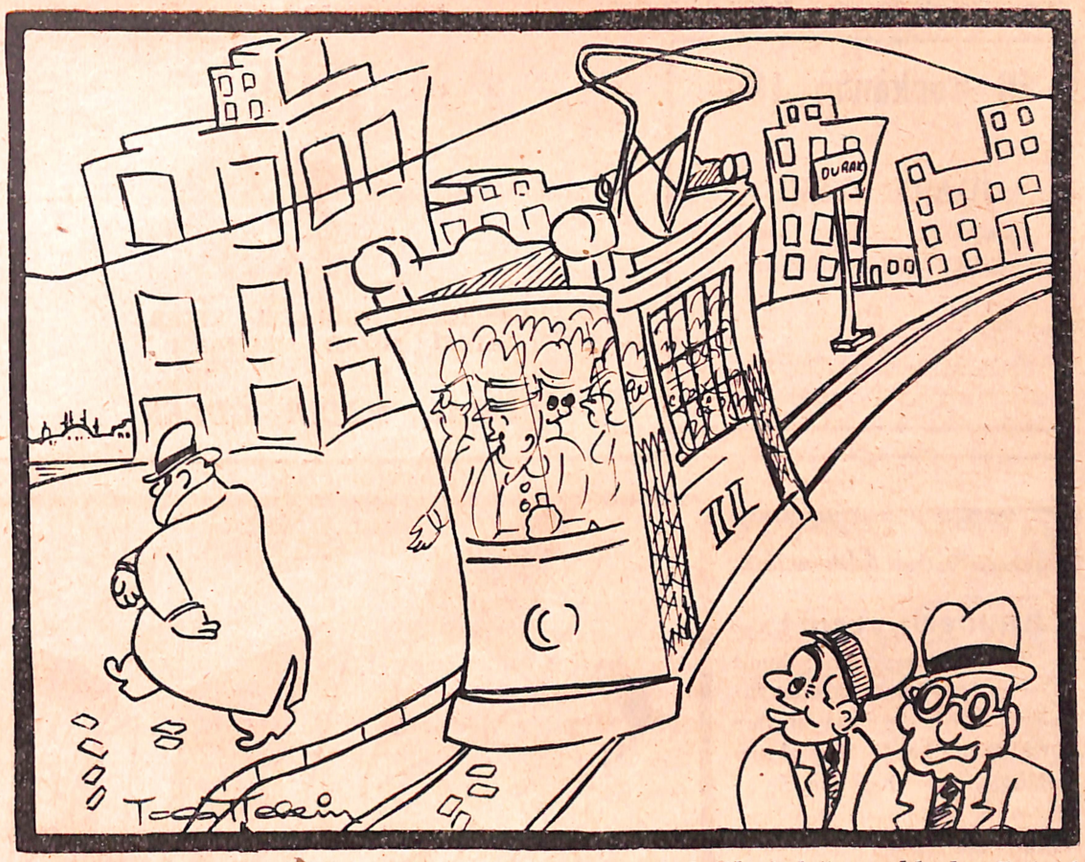

— Evvelâ geriledi.. Sonra bütün kuvvetini topladı, ileri doğru saldırdı.. Sağındakileri, solundakileri eze, çiğniye büyük bir gayretle ileri atıldı...

— Vatutin ordusu mu?..

— Yok canım, tramvaydan inen şu adam...

Amcabeyden rivayet

KESİK SAÇ!

Damadın gözleri iyi görmezdi. Miyoptu. Pencerenin önünde örgü ören kaynanasının arkasından usulca geldi, şap, diye ensesini öptü. Yirm sene evvel kocası öldüğündenberi bu çeşit nüvazişlere hasret kalan kadıncağız birden neye uğradığını bilemedi. Baygın bir feryatla arkasına döndü.

Damat, yanlış kapı çaldığını görünce şaşaladı:

— Affedersiniz kayınvalideciğim.. diye kekeledi, kızınızın da saçları kesik, sizin de... Ayırt edemedim.. Pardon... Yanlışlık oldu.

Kaynana: — Hakkın var oğlum, diye damadını bağışladı, kızıma söyliyelim de saçlarını uzatsın!..

ŞAİR!

Ertesi gün edebiyattan imtihan olacağı için elinde edebiyat kitabı, habire çalışıyordu. Bir ara babasına seslendi:

— Şimdi Divan şairi yok değil mi baba?.. diye sordu.

Babası: — Hayır, yok ama divane şair çok hamdolsun!.. dedi.

MÜCADELE ARKADAŞI!

Emeklilerden iki zat Ankara caddesinden yukarı doğru çıkıyorlardı. Hakkı Tarık Us'a rasladılar. Bunlardan biri bay Hakkı Tarıkın elini sıktı ve yanındakini taktim etti:

— Mücadele arkadaşım!..

— Cepheden mi, Partiden mi?..

— Hayır, tramvaydan!..

[İstanbulun kalabalığını azaltmak için misafirliklerin yasak edilmesi düşünülüyor.]

İstanbullu ev sahipleri (yarım ağızla) — Vah vah.. Artık istediğiniz zaman misafirliğe gelemiyeceksiniz...

Taşralı misafirler — Zararı yok, zararı yok!.. Biz de kalkar, temelli geliriz!..

— Vazgeç, burası acemi âşıklar için...
— Neden anladın?..
— Baksana, iki filim birden gösteriyorlar!..

HARAP EVLER

Yeni açılmış bir caddeye çıkan dar sokakların birinde iki komşu durmuşlar; biribirine yaslanmış, harap evleri seyrediyorlar ve birini çekiştiriyorlardı:

— Herifçi oğlu bizim bu evleri beğenmemiş, metelik etmez, demiş.

— Hıh!.. Beğenmemiş ama, hele bir Belediye istimlâk etmiye kalksın, alimallah hepsi birer konak fiyatına çıkar!

TALİH

Daktilo kız, ne zaman telefonu eline alsa şıp diye istediği yeri bulup konuşuyordu. Halbuki müdür, dakikalarca beklediği, numaraları durup durup çevirdiği halde aradığı yeri ha deyince bulamaz, sinirlenir, homurdanırdı.

Bir gün dayanamadı:

— Kızım, dedi, şu sendeki talih bende olsa hemen bir piyango bileti alırım!..

BEKÂRLIK VERGİSİ

Yüzde beş vergi alınsa bekâr erkeklerden,
Vermeli vergiyi üç misli, bekâr, nazlı bayan!
Bu bahiste daha fazla kadının methali var;
Tâ ezelden «Dişi» dir erkeği baştan çıkaran!..

Elebaşı E. L.

KENDİMLE MÜLÂKAT

„Ben nekadar kurnaz oldum!"

Yazan : PATAVATSIZ

Kendimi yine elimde kalem, bir boş kâğıt tomarının önünde buldum.

Dudaklarımda bir şeytan gülüşü, gözlerimde «velfecri» okuyan bir parıltı vardı. Çok zaman pısırık, düşünceli, tasalı, çatık görmiye alıştığımız muharrirlerde arasıra beliren bu halin, iyi bir yazı mevzuu yakalandığına, bereketli bir fikir yağmurunun başladığına alâmet ilduğunu bildiğim için, bendeki bu olağanüstü halin mânasını anlamakta gecikmedim.

— Hadi, dedim, Allah versin.. Yine bir dokunaklı mevzu yakalanmışa benziyor.. Keyfin yerinde!..

— Hayır, dedi, bilemedin!

— Peki ama ağızın kulaklarında!.. Bütün şeytanlığın üstünde..

— Memnunluğum ona değil yahu!.. Ben ne kadar kurnaz oldum, onu düşünüp gülüyorum.

— Eskiden aptal mıydın sanki?..

— Yooo.. Aptal değildim amma, bu kadar kunnaz, bu kadar iş bilir, bu kadar becerikli de değildim hani!..

— Hele bak!.. Oysa ki ben seni oldumolası kurnaz bilirim..

— Aldanmışsın!.. Ayol, o eski «Ben» yok mu, o eski «Ben»!.. bu günkü «Ben» in yanında aptal da değil de sersem, hödük, hebenneka bir şeymiş meğer..

— Tuh, yazık!..

— Yazık ya!.. Düşün bir kere dostum: Eskiden -- çok değil, şu harpten evvel! — bakkala girer, meselâ un isterdim. Adam, un varsa, buyurun, der verirdi. Yoksa «yok efendim, birazdan gelecek..» derdi. Ben de aklıma hiç bir kötü ihtimal gelmeden buna inanır, giderdim.

Bir kilo şekere ihtiyacım var değil mi?.. Akşam eve dönerken uğrar, bir kilo şekeri alır, eve getirirdim.

Ayağıma bir iskarpin almak lâzımgelince bir kunduracıya gider, istediğim iskarpini alır, kaç para isterlerse verir, çıkardım.

Bir kutu çay için tütüncüye, yarım kilo kahve için tahmise uğramak kâfi gelirdi.

Ayağımdaki çorabın bir yerinde ufacık, kıl kadar bir kaçık görmiyeyim, kaldırır atardım..

İstediğim taksiyi bir el işaretile çevirir, içine kurulurdum.,

Her semtin tramvayını kendi durağında beklerdim...

— Peki, şimdi böyle yapmıyor musun?..

— Ne gezer?.. Şimdi ben öyle kurnaz oldum ki!.. Bir bakkala un almıya girince öyle damdan düşercesine «un var mı?» demiyorum. Kümesteki avlarını ürkütmemiye dikkat eden bir sansar gibi bakkalın yanına sokuluyorum. Yüzümü yüzüne yaklaştırıyorum ancak onun işitebileceği bir sesle: «Al şu parayı, bana un bul!» diyorum ve unu rüyalarında bile göremiyen mahalle halkının arasından, koltuğumda un paketi, geçip gidiyorum!..

Eve bir kilo şeker lâzım değil mi?.. Sabahleyin erkenden bakkala uğruyor, en kötü ihtimalleri düşünerek beş kilo şekeri sırtlıyor, hemen eve atıyorum!..

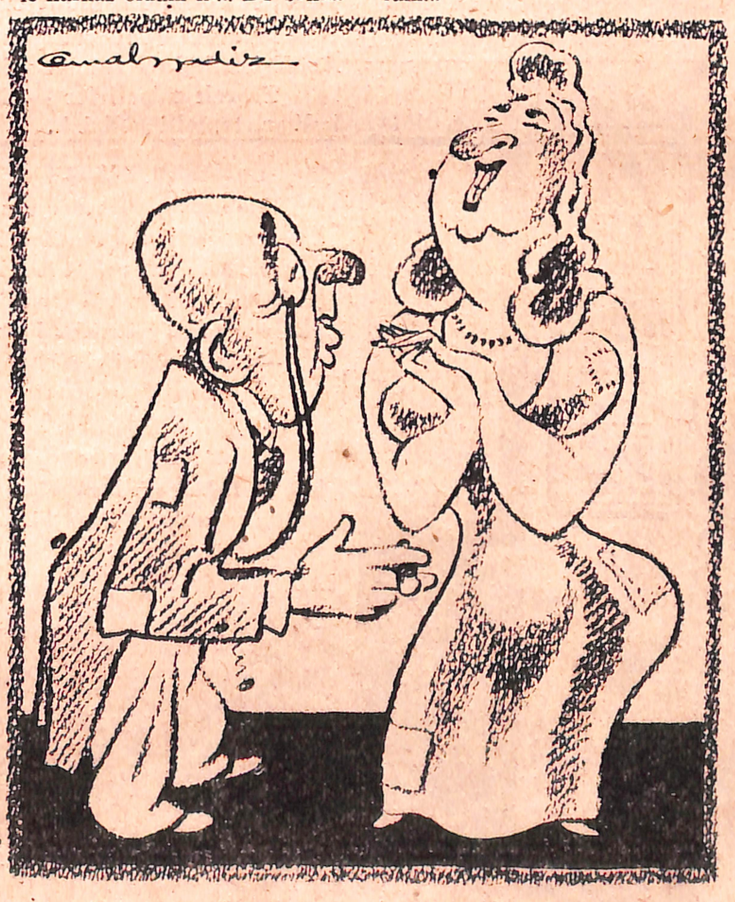

Kıtlık çeken Avrupada:
— Yeni aşçınızdan memnun musunuz madam lâ kontes?..
— Oh, mükemmel bir aşçım var mösyö lö kont!.. Yağsız çorbalar, şekersiz tatlılar yapıyor!.. Hele bir karga kızartmasile salçalı gazete kâğıdı pişiriyor ki ağzınıza lâyık!

Ayağıma iskarpin almak lâzımgelince, kunduracıya gitmezden evvel Fiyatları Murakabe komisyonunun ve daha bilmem ne ile mücadele bürolarının telefon numaralarını defterime yazıyorum!..

Bir kutu çay, yüz gram kahve alabilmek için, parayı çaya, kahveye, tercih edenlerin elinden çay, kahve fişlerini ucuz ucuz toplayıp çantama yerleştiriyorum!..

Ayağımdaki çorapta yol yol kaçıklar bile görsem, atmıyorum. Evvelâ tutturuyorum. Olmazsa örüyorum. Yine olmazsa öylece giyip dolaşıyorum. Birisi gösterince de: «Hay Allah cezasını versin, yine kaçmış!...» diye yanıp yakılıyorum!..

Bir taksiye binmek icabettiği zaman şoförle pazarlık ediyorum. Uyuşamazsak bir polise sesleniyorum!..

Hele o tramvay yolculuklarım.. Hele onlar.. Hepsi de birer kurnazlık şaheseridir!. Meselâ Taksimden bir tramvaya binip Fatihe gideceğim, değil mi?. Henüz benim kadar kurnaz olmak saadetine ermemiş vatandaşlarım Taksimde bekleşir dururlarken ben bir koşu, Parmakkapı, hattâ Galatasaray durağına gidip bir Taksim-Fatih tramvayına biniyor ve tekrar Taksime geliyorum. Tramvayın içindeki yolcular Taksimde inerlerken ben en beğendiğim bir kanapeye kuruluyor, tramvaya binmek için itişip kakışanları, camdan seyrediyoum....

— Gerçekten sen tilki kadar kurnaz olmuşsun!..

— Evet!.. İşte ben de «ben ne kadar kurnaz oldum!» diye düşünüyor ve buna gülüyordum!.

PATAVATSIZ

ZAVALLILAR ! . .

— Zavallı kadın!.. Ne kadar sade giyinmiş!..
— Zavallı kadın!.. Ne kadar lüks giyinmiş!..

Dünden, Bugünden:

Kalem!

Eski yazıyı usulünce yazmak, «cim» lerin karnını, «aynların kaşını, «he»lerin gözünü hakkıyle çızıktırmak ancak kamış kalemle mümkündü.Bu kalemler, yarım parmak kalınlığında ve kırk, elli santim uzunluğunda, ortasındaki boğum yerinden ikiye bölünebilen kahve renginde kamışlardan yapılırdı. Kamış, sahaflardan alınacağı zaman çatlak matlak olmasın diye, şöyle yüksekten, bir taşın üstüne bırakılır, çıkan sese göre sağlam veya sakat olduğu anlaşılırdı.

Bu kamışları kesip kalem haline getirmek te ayrı bir hüner!.. Bunu için kalemtraş ister, makta ister. Eğer bunlar yoksa kalemtraşın yerini çakı, maktaın yerini de hemşire hanımın kemik tarağı tutardı!..

Evvelâ kamış, ortasındaki boğumdan ikiye bölünür, sonra sol avuca, bir ucu, baş parmağı bileğe bağlıyan kaba etin üstüne gelmek üzere yatırılır; sağ elde bulunan çakı ile de şöyle bir kavun dilimi keser gibi, kamışın ucundan bir iki dilim kesilip atılırdı. Uç, istendiği kadar incelince gelsin makta, yahut tarak!.. Kamış maktaın üstüne yatırılır.. Çakının uciyle evvelâ kamışın ucundan mürekkebi akıtmak için, uzunlamasına bir çatlak yapılır, sonra çakının keskin yüzü kamışın ucuna çaprazlamasına dayanırdı. Eğer kalın yazı yazılacaksa kamış aşağıdan, ince yazılacaksa daha uç taraftan bir bastırılışta «çıt!» diye kesilirdi.

Bazı ihtiyatkârlar kalemin küt kalan öbür ucuna da hafif bir çentik yaparak sivriltirlerdi. Bu da kalemin ucuna şeytan oturmasın diye!.. Halbuki maksat kamışın ortasındaki delikten hava işletip mürekkebi düzgün akıtmak!..

Köroğlunun «silâh icat edildi, yiğitlik bozuldu!» dediği gibi demir uçlu kalemin icadı da kamış kalemin saltanatını bozdu.

Nedir o bu günkü istiloların rahatlığı?..

Ne çakı ister, ne makta!.. Ne hokka ister, ne divit!.. Doldur içine mürekkebini, tak yeleğin cebine!.. Dağ başında bir yazı mı yazacaksın, hazır!.. Postanenin kalemleri bozulmuş, mürekkepleri kurumuş mu, hemen istiloya el at!.. Pul üstüne bir imza mı istediler. Şipşak!..

Fakat, mübareğin bir de aksiliği tutmaya görsün!..

Meselâ bir zarfın üstüne, acele «bay Ahmet» yazacaksınız. «Bay» ın B sini yazarsınız, ötesi bir türlü çıkmaz. Bir daha tekrarlarsınız, bir daha, bir daha!.. Hayır!.. Elinizdeki, sanki, o içi mürekkep dolu, altın uçlu meşhur marka dolma kalem değil de bir tahta parçası!..

Şöyle kaldırır, bir silkersiniz. Etrafa yağmur gibi mürekkep saçılır. Tekrar yazmıya başlarsınız. Fakat çıka çıka ancak «bay» ın A sı çıkar!.. Bir yol da dibindeki vidayı kurcalarsınız. Ucunda bir mürekkep damlasının şiştiğini görür, hemen kalemi kâğıda yapıştırırsınız. Gelgelelim bu sefer de uçtaki iri damla kendini kâğıdın üstüne bırakıverir!..

Ondan sonra artık bütün cinler başınıza toplanır, küplerin birinden iner, birine binersiniz!..

Yahut da gayet mühim bir arıza yazıyorsunuz. Tam yarıya gelmişsiniz. O zamana kadar çıtır çıtır yazan dolma kalem birdenbire, suyu kesilen terkos musluğu gibi, kuruyuverir!.. Kalemin mürekkebi bitmiştir!..

Cebinizde bir de mürekkep şişesi gezdirecek değilsiniz a!.

Bu işler bittikten sonra da kalemi lifi hokkaya ban ban, âlâ meşk kâğıtlarına cızır cızır, «besmele» leri, «rabbıyesir» leri döktür.. Olmadı mı, çıkar dilini yala, tekrar yaz!

Ne yapacağınızı şaşırır, çaresiz, o güzelim arîzanın yarısına kurşun kalemile devam edersiniz!..

Bâki kalan bu kubbede

YUMURTA!

Kûfe şehrinde bir adam bir gün: «Eğer yumurta yersem karım üç boşama ile boş olsun!.» diye yemin etmişti. Bir müddet sonra karısının elinde kapalı bir sahan gördü.

— İçinde olandan isterim! dedi. Sahanın içinde pişirilmek üzere henüz kırılmamış iki yumurta varmış, kadın:

— Sen yiyemezsin!. diye yeminini hatırlattı, fakat herşeye yemin etmek âdetinde olan bu adam, yumurtayı unutarak tekrar:

— Eğer yiyemezsem üç boşama ile boş ol!. dedi. Adam, karısı sahanın kapağını açıp ta içinde yumurta olduğunu görünce dona kaldı: Yumurtayı yese de yemese de karısı boş oluyordu. Tekrar bir araya gelebilmeleri için hulle lâzımdı, yani karısının bir başka erkekle evlenip boşanması lâzımdı. Ne yapacağını şaşıran adamravız Kûfenin büyük din âlimi İmamı Azama koştu ve başına geleni anlattı. İmamı Azam:

— Telâş etme!. dedi.. O yumurtaları bir tavuğun altına koy, civciv çıkart, büyüt ve onları ye, her iki yeminine de sadık kalmış olursun!..

HİCİV!

On yedinci asrın iki büyük şairi, Şeyhülislâm Yahya efendi ile Nef'i birbirlerine sık sık lâtifelerde bulunurlardı. Bir gün Yahya efendi Nef'î hakkında şu kıtayı yazmıştı:

Şimdi hayli sühanveran içre
Nef'î manendi var mı bir şair,
Sözleri sıa'i mualâkadır,
Emre-ül kîs kendidir kâfir!..

Koca hicviyeci Nef'i de şair Şeyhülislâma şu kıta ile cevap vermiş:

«Bana kâfir demiş müftü efendi
Tutalım ben diyem ana müslüman
Varıldıkta yarın ruzu cezaya
İkimiz de çıkarız anda yalan!..»

Çar — (Bulgar kralına) — Bu şiddetli muharebe havalarını çala çala bir gün gaydanızın patlıyacağından korkuyorum!...

— Kalem 1909 —

Biz neden böyleyiz ?

30 mayıs saat 17 ye kadar alacağını istiyen bir devlet dairesinin:

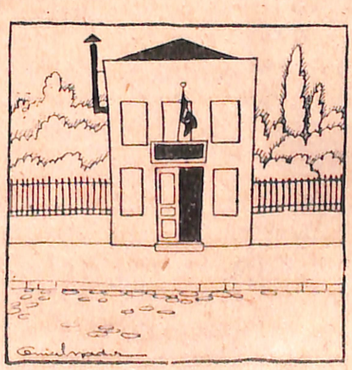

30 mayıs saat 16 ya kadarki hali!..

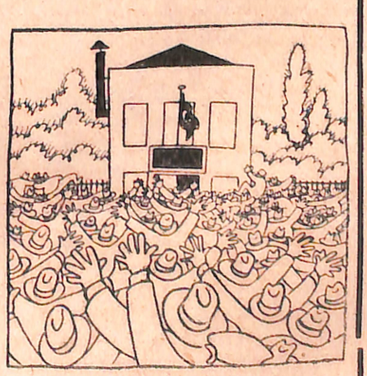

30 mayıs saat 16 buçuktaki hali!..

Bir Tanecik Kuşa

— Skeç 1 perde —

YAZAN : MAHMUT YESARİ

Şahıslar :

Hüsnü, Hasan, Hüseyin

[Hüsnü ile Hasan, bir kahvede, camın önüne oturmuş, sigara, çay içerek konuşuyorlar. Hüseyin, kahveye girer, iki arkadaşın oturduğu masaya gider.]

Hüseyin — Camekândan gördüm ve geldim. [İkisinin de ellerini sıkar.]

Hüsnü — Buyur, otur. Nerelerdesin?

Hüseyin — Sana, sormalı, Ben, her zamanki yerimdeyim. Yahu, bu adam, öldü mü, kaldı mı? diye insan merak eder de arar.

Hüsnü — Kaçmadan kovalamıya vakıt kalıyor mu, Hüseyinciğim. İşten, güçten baş alamıyorum ki... Değil eşi, dostu, kendimi görecek halde değilim.

Hüseyin — Ama, kahvelerde oturup keyif çatmıya vakit bulabiliyorsun?

Hüsnü — Keyfimden oturmuyorum.

Hüseyin — Ya, neden oturuyorsun?

Hüsnü — Sağ olsun, üzerinize afiyet, hemşire hasta.

Hüseyin — Vah, vah! Geçmiş olsun, nesi var?

Hüsnü — Biraz kendini üşütmüş. Doktor, reçete verdi, kahvecinin çırağı ile köşe başındaki eczaneye gönderdim, ilâcın yapılmasını bekliyorum.

Hüseyin — Birader, ne kadar zamandır, ben de seninle konuşmak istyordum. Şunun şurasında, yirmi yedi senelik arkadaşız. Kardeşten ileri sayılırız. Öyle değil mi Hasancığım?

Hasan — Evet. Ben, Nümune iptidaisinin son sınıfında iken, siz, birinci sınıfta idiniz.

Hüseyin — Evet, sen, bizden dört yaş büyüksündür.

Hüsnü — Günler, ne çabuk geçiyor.

Hüseyin — Ama, nutulmuyor. Seni, öz kardeşim gibi severim. Bunun için, doğruyu söylemek boynumun borcudur. Evvelâ, sorayım. Kız kardeşin evlendi mi?

Hüsnü — Hayır!

Hüseyin — Otuzunda var, değil mi?

Hüsnü — Daha yirmi sekizindedir.

Hüseyin — Evlenme çağı geçmek üzere. Artık, dünya evine girsin. Başını boş bırakmak doğru değil. Haksız mıyım? Sen, söyle..

Hasan — Haklısın, birader.

Hüseyin — Hüsnücüğüm, ben kardeşinin gidişini hiç beğenmiyorum. Hani öz kardeşimden ileri eski bir arkadaşım olmasan, yine doğruyu söylerim. İğri oturup doğru konuşmalı. Allahın bildiğini kuldan ne saklıyayım? Hem saklarsam, fenalık etmiş olurum. Hemşiren hasta imiş. Allah, temiz şifalar versin. Gel gelelim, o, hastalığı kendi arıyor, birader. Ona nerelerde rasgelmiyorum ki... Seni görmiyeli iki sene oluyor aşağı yukarı. Geçmiş yünler, bu gün gibi hatırımda... Bu geçen yaz değil, evvelki yazdı. Hemşiren, Beşiktaş - Samatya tramvayına binmişti. Vakit de sabah. Siz, Cihangirde oturuyorsunuz. O saat, Beşiktaş-Samatya tramvayında ne işi var? Sorulmaz mı? Sen söyle, Hasancığım.

Hasan — Sorulur tabii!..

Hüseyin — Evvelki sonbahardı. Topkapıda, vapur iskelesinde bekliyordu. Ben, Topkapıya, süt halamı görmiye gitmiştim. Sizin, Topkapıda bir akrabanız olduğunu bilmiyorum. Vakit öğle. Ya erkenden gelmiş, yahut da orada gece kalmış. Neyse, vapur geldi; bindik. O Haydarpaşada indi, Kadıköy iskelesine doğru yürüdü. Topkapıdan Kadıköye, yahut Haydarpaşaya gidiyor. Nereden nereye? Bir genç kızın, bu kadar karışık yolları rotalaması tuhafıma gitti. Gitmez mi? Sen söyle, Hasancığım.

Hasan — Gider tabii!..

Hüseyin — Bu kadarla kalsa, iyi. Bu yaz, Beyazıttan Yeşilköy trenine bindim. Aksarayda, hemşiren de bindi. Vakit, akşamın sekizi. O saatte nereye gidiyor? Bunu da, pek aklım almadı. Senin aklın alır mı, Hasancığım? Almaz, değil mi?

Hasan — Almaz tabii!..

Hüseyin — Hay ağızını öpeyim. İnsaflı olmak, başka şey vesselâm!.. Yine yazındı. Yakacıkta bir ahbabı ziyarete gidiyordum. Hemşiren, Suadiyede tramvaya atladı, Kartalda indi. Yakacık yolunda raslamadım. Kartalda ne işi var? Haydi, bunu da sormıyayım. Sen, olsan, sormaz mısın, Hasancığım?

Hasan — Sorarım tabii!..

Hüseyin — Yine dün gibi hatırımda: Bir kış günüydü. Bir arkadaşla Tünelden Galatasaraya doğru geliyordum. Günlerden pazar!.. Hemşiren, büyük mağazalardan birine girdi. Yalnızdı, yalnızdı amma, peşinden giren delikanlile orada buluşmıyacağı ne malûmdu? Aynı sual, senin de aklına gelmez mi, Hasancığım?

Hasan — Gelir tabii!..

Hüseyin — Bir genç kızın, vakitli vakitsiz, evden çıkması sürt Allah kerim, semt semt dolaşması doğru mu? «Söylesem tesiri yok, sussam gönül razı değil»! Eskiler, boşuna konuşmamışlar... Aman dur, Abdi bey geçiyor. Onunla konuşacaklarım var. Hoşça kalın.

[Hüseyin, kahveden sokağa fırlar.]

Hüsnü — Ne dersin, bu işlere?

Hasan — Allah, derim.

Hüsnü — Hasta iken bir şey söyliyemiyeceğim ama, iyileşince, hemşireden bunların hesabını soracağım tabii!..

Hasan — Çocukluk etme!

Hüsnü — Neden?

Hasan — Hiç birinin aslı astarı yok birader!

Hüsnü — Amma, ne söyledi ise, tasdik ettin.

Hasan — Dinlemek, hoşuma gidiyordu. Bakalım daha ne söyliyecek diye bekledim.

Hüsnü — Söyledikleri, yalan mı?

Hasan — Hangisi doğru yahu? Beşiktaş-Samatya tramvayı yoktur. Haydi, aktarma bilet aldı, diye tevil edelim!.. Topkapıdan da vapura binmiş. Topkapıya vapur işler mi birader?.. Deniz nerede Topkapı nerede?..

Sonra Yeşilköy trenleri Sirkeciye kadar işler, Beyazıda çıkmaz ki, Hemşiren Aksaraydan trene binsin!.. Kadıköy tramvayları da Bostancıya kadar gider!. Pazar günleri de bütün mağazalar kapalıdır!..

Hüsnü — Sahi be!..

Hasan — Dur, bitmedi. Konuşacağını söylediği Abdi beyi de tanırım, adaşımdır, adı Hasan Hâmittir!..

Hüsnü — Peki ama, niye bu kadar yalan söyledi? Acaba, kız kardeşime göz koydu da yüz bulamayınca aleyhinde mi bulunuyor?

Hasan — Yok birader, bazı insanlar ekmek ve su gibi yalanla beslenirler. Yalan söylemeseler belki de ölürler!.. Hoş gör...

Mahmut Yesari

KİRALIK SAHİFE

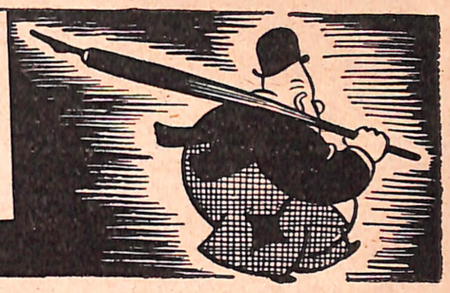

Bu haftanın kiracısı : *Yahya Kemal BEYATLI*

BEDRİ'YE MISRALAR

«Aziz Bedri Tâhir Şaman'a zarif dostluk havasının ilhamiyle»

Gelmek'çün ikincibirhayata,
Bir gün dönüş olsa ahiretten:
Her ruh açılıp'ta kâinata,
Keyfince semâda bulsa mesken;
Tâlih bana dönse,nâzikâne,
Bir yıldızı verse mâlikâne;
Bîgâne kalır o iltifata,
İstanbula dönmek isterim ben.

Bin bir tepe yükselen boğazdan,
Baktıkça vatan görünsün engin;
Her yıl, bir ömür boyunca, yazdan
Yelkenler açılsın ufka gergin.
Lâkin bu ikinci varlığımda,
Son devrede, ihtiyarlığımda,
Artık çekilince söz ve sazdan,
Ömrüm İç-Erenköyünde geçsin.

MECLİSE MISRALAR

«Aziz meclise gurbet havasının ilhamiyle»

Geçmek-çün ikinci bir temasa,
İlham geliverse âleminden:
Başlansa şiirler iktibasa,
Bir parça olur sema da benden.
Vâlî bana gelse nâzikâne,
Bir köşkünü sunsa mâlikâne;
Biçâre deyip o iltimasa,
Bir meclise dönmek isterim ben.

Bin bir kişi titriyor ayazdan,
Kaldıkça açıkta böyle bezgin;
Bir yıl bize vazgeçerse nazdan
Talihi açardık ömre gergin.
Lâkin bu sonuncu intihapta,
Son devre olan bir inkılâpta,
Haz almıya başlayınca cazdan,
Vaktim yine celselerde geçsin.

ŞARKI

GÖZLEYEN

Dün kurbağalar vak vak ederken peşinizde,
Bendim, yüzen ey sevgili mantarla denizde.
Rüyada geçirdim de bütün bir günü sizde
Bendim, yüzen ey sevgili mantarla denizde.

Dün halinizin bir ebedî işvesi vardı,
Caz sesleri tâ ufka kadar âlemi sardı,
Vaktâki sular tangolar ardında karardı;
Bendim, yüzen ey sevgili mantarla dnizde.

Derdimle dolaştım da heveslendim o yerde
Sen nerdesin, ey buz gibi kış günleri nerde?
Karlar yığılırken yol ararlık tepelerde
Sen nerde, o aşkın yığılan karları nerde?

Mehtap gülüp artık deniz üstünde gezindi
Rüya gibi âşık dolaşanlar koya indi,
Ben kaldım ufuklarda keder gönlüme sindi
Derdimle sefâlet gibi ben kaldım o yerde.

Gelecek hafta: A K A G Ü N D Ü Z

BULMACA

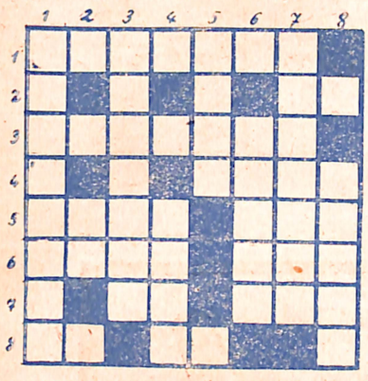

Soldan sağa:

1 — Avrupa politikasında yine hortlıyan bir mesele!..

2 — Tasdik edatı.

3 — On bir ayın sultanı!

4 — Meşhur bir diplomatımızı soyadı!

5 — Bunaklık! — Hararet.

6 — Yüksek bağırma. — Aksi.

7 — Aht, karar.

8 — Bir hayvan. — Sütün kardeşi!

Yukarıdan aşağı:

1 — Kadınların taptıkları şeylerden.

2 — İşaret edatı.

3 — Doğu cephesindeki şehirlerden biri.

4 — Bir milletin mânevî değerleri.

5 — Kavga.

6 — İstida, arzuhal.

7 — Bir Argo kelimesi!..

8 — İstanbulda raslanan hastalıklardan biri.

Sahibi: Sermet Muhtar ALUS
Neşriyat Müdürü: OSMAN N.
Cumhuriyet Matbaası İstanbul 1944

HEDİYELİ
Karikatür müsabakamız

[Yandaki karikatürün yazısını kaybettik!.. İmza sahibinden de, okuyuculardan da özür dileriz. Bundan bilistifade okuyucularımızdan rica ediyoruz: Şu resme uygun bir yazı bulup bize gönderiniz. Göndereceğiniz cevap (5 Şubat 944) akşamına kadar idaremize gelmiş bulunmalı ve cevaba mecmuanın dış kenarındaki kupon eklenmelidir. Gelen cevaplar yazı heyetimiz tarafından görülecek ve en güzel cevap mecmuamızda neşredilerek sahibine Cemal Nadirin Dalkavuk karikatür albümünün kuşe kâğıda basılmış, fotuğrafla baskısından bir tane hediye edilecektir.]

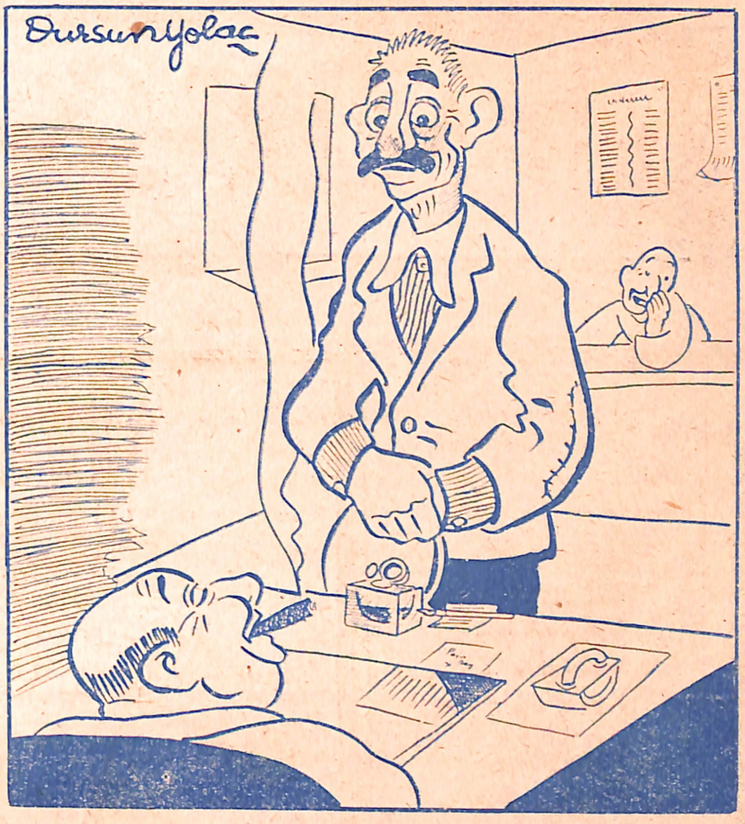

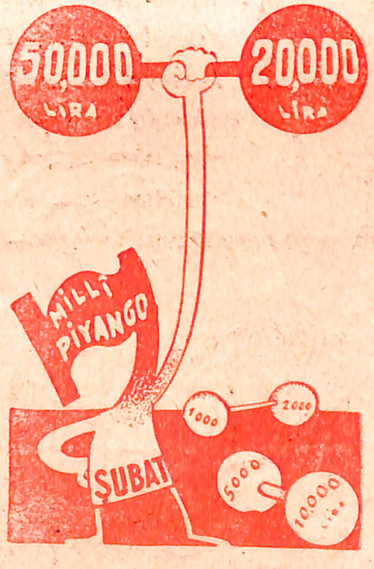

T. İŞ BANKASI
Küçük Cari Hesaplar
1944 İKRAMİYE PLÂNI
KEŞİDELER : 28 sonkânun, 2 Mayıs, 25 Ağustos, 1 sonteşrin tarihlerinde yapılır.
1944 İKRAMİYELERİ :

1 adet ARSA (Ankarada Havaklıderede 1024 M² - İmar oda No. 254 Parsel No. 3)

1	»	2000	Liralık	= 2000.	—Lira
3	»	1000	»	= 3000.	— »
4	»	500	»	= 2000.	— »
10	»	200	»	= 2000.	— »
10	»	100	»	= 1000.	— »
100	»	50	»	= 5000.	— »
150	»	25	»	= 3750.	— »
300	»	10	»	= 3000.	— »

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Amcabey

SİYASÎ MİZAH MECMUASI

Sayı: 61

Bu atışa cam mı dayanır, can mı?..